

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-01 iki 2019-04-30

Įstatymas paskelbtas: TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21281

LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS TAPATYBĖS KORTELĖS IR PASO ĮSTATYMAS

2014 m. gruodžio 23 d. Nr. XII-1519
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato asmens tapatybės kortelės ir paso paskirtį, šių asmens dokumentų išdavimo, keitimo ir galiojimo sąlygas, juose įrašomus duomenis.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytu šio įstatymo priede, nuostatomis.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmens atpažinimo elektroninėje erdvėje sertifikatas** – elektroninis liudijimas, kuriame įrašyti šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti ir vidaus reikalų ministro nustatyti techniniai duomenys ir kuris patvirtina arba leidžia nustatyti asmens tapatybę elektroninėje erdvėje.

2. **Kvalifikuotas sertifikatas** – Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje apibrėžtas kvalifikuotas sertifikatas, kuriame gali būti įrašyti šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti ir vidaus reikalų ministro nustatyti techniniai duomenys.

3 straipsnis. Asmens tapatybės kortelė ir pasas, jų paskirtis

1. Asmens tapatybės kortelė ir pasas yra Lietuvos Respublikos piliečio (toliau – pilietis) asmens dokumentai, patvirtinantys jo asmens tapatybę ir pilietybę.

2. Asmens tapatybės kortelė skirta naudoti Lietuvos Respublikoje ir gali būti naudojama vykti į užsienio valstybes, kurios pripažįsta asmens tapatybės korteles kaip kelionės dokumentą.

3. Pasas skirtas vykti į užsienio valstybes ir naudoti Lietuvos Respublikoje.

4. Nuo 2009 m. sausio 1 d. išduotos asmens tapatybės kortelės gali būti naudojamos asmens tapatybei elektroninėje erdvėje patvirtinti ar nustatyti ir elektroniniams duomenims pasirašyti.

5. Lietuvos Respublikoje gyvenantys piliečiai nuo 16 metų privalo turėti asmens tapatybės kortelę arba pasą, jeigu neturi galiojančio Lietuvos Respublikos piliečio paso arba jeigu teisės aktų nustatyta tvarka nepateikė dokumentų dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo. Lietuvos Respublikoje gyvenantys piliečiai, kuriems sukako 16 metų, dokumentus dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo turi pateikti teritorinei policijos įstaigai šio įstatymo 6 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vieną mėnesį po to, kai sukako 16 metų.

6. Piliečiams iki 16 metų, taip pat užsienio valstybėse gyvenantiems piliečiams asmens tapatybės kortelės ar pasai išduodami jų pageidavimu.

7. Pilietis vienu metu gali turėti ir asmens tapatybės kortelę, ir pasą.

8. Asmens tapatybės kortelės ir paso formas nustato vidaus reikalų ministras.

4 straipsnis. Asmens tapatybės kortelės ir paso galiojimo terminas

1. Asmens tapatybės kortelė galioja:

- 1) išduota piliečiui iki 16 metų – ne ilgiau kaip 5 metus;
- 2) išduota piliečiui nuo 16 metų iki 75 metų – 10 metų;
- 3) išduota piliečiui nuo 75 metų – 20 metų.

2. Pasas galioja:

- 1) išduotas piliečiui iki 16 metų – ne ilgiau kaip 5 metus;
- 2) išduotas piliečiui nuo 16 metų – 10 metų.

5 straipsnis. Įrašai asmens tapatybės kortelėje ir pase

1. Asmens tapatybės kortelėje ir pase pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro (toliau – Gyventojų registras) duomenų bazės duomenis įrašomi šie duomenys apie pilietį:

- 1) vardas (vardai);
- 2) pavardė;
- 3) lytis;
- 4) gimimo data;
- 5) asmens kodas;
- 6) pilietybė.

2. Pase taip pat įrašoma piliečio gimimo vieta (nurodomas valstybės pavadinimas).

3. Asmens tapatybės kortelėje ir pase turi būti piliečio veido atvaizdas ir piliečio parašas. Piliečiui, kuris nesugeba pasirašyti dėl fizinės negalios ar yra neveiksnus, asmens tapatybės kortelė ar pasas gali būti išduoti be jo parašo.

4. Be šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų duomenų, asmens tapatybės kortelėje ir pase taip pat įrašoma:

- 1) išdavimo data;
- 2) išdavusios įstaigos pavadinimas;
- 3) galiojimo data;
- 4) numeris.

5. Duomenys asmens tapatybės kortelėje ir pase įrašomi lietuviškais rašmenimis, piliečio vardas (vardai) ir pavardė – Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių vardų ir pavardžių rašymą asmens dokumentuose, nustatyta tvarka.

6. Į pasus, išduodamus nuo 2015 m. sausio 1 d., piliečio rašytiniu prašymu gali būti įrašoma jo tautybė.

7. Nuo 2009 m. sausio 1 d. išduodamose asmens tapatybės kortelėse elektroniniu būdu fiksuojami šio straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys, piliečio biometriniai duomenys tapatybei patvirtinti – veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai, taip pat asmens atpažinimo elektroninėje erdvėje sertifikatas ir kvalifikuotas sertifikatas.

8. Nuo 2006 m. rugpjūčio 28 d. išduotuose pasuose elektroniniu būdu fiksuojami šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti duomenys, taip pat piliečio veido atvaizdas, o nuo 2009 m. birželio 29 d. išduodamuose pasuose elektroniniu būdu fiksuojami šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti duomenys, taip pat piliečio biometriniai duomenys tapatybei patvirtinti – veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai.

9. Asmens tapatybės kortelė ir pasas gali būti išduoti be juose elektroniniu būdu fiksuotų pirštų atspaudų Reglamente (EB) Nr. 2252/2004 numatytais atvejais ir tvarka.

6 straipsnis. Asmens tapatybės kortelės ir paso išdavimas ir keitimas

1. Asmens tapatybės korteles ir pasus išduoda ir keičia teritorinės policijos įstaigos, o Lietuvos Respublikos konsuliniame statute nustatytais sąlygomis – Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos (toliau – Lietuvos Respublikos konsulinės įstaigos) pagal vidaus reikalų ministro ir užsienio reikalų ministro nustatytą tvarką.

2. Teritorinė policijos įstaiga asmens tapatybės kortelę ar pasą išduoda ar pakeičia ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo dokumentų dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo gavimo dienos, o Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga – ne vėliau kaip per du mėnesius nuo dokumentų dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo gavimo dienos.

3. Lietuvos Respublikoje gyvenantis pilietis dokumentus dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo turi asmeniškai pateikti pasirinktai teritorinei policijos įstaigai, o

užsienio valstybėje gyvenantis pilietis – Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai arba pasirinktai teritorinei policijos įstaigai, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje numatytą atvejį. Dokumentų dėl asmens tapatybės kortelės ir paso išdavimo ar keitimo pateikimo Lietuvos Respublikos konsulinėms įstaigoms ir šių dokumentų perdavimo teritorinei policijos įstaigai tvarką nustato vidaus reikalų ministras ir užsienio reikalų ministras.

4. Dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo neveiksniam piliečiui kreipiasi jo globėjas ar kitas teisėtas atstovas. Jeigu pilietis, kuris dėl neveiknumo ar negalios arba dėl atliekamo arešto, terminuoto laisvės atėmimo ar laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės, arba dėl teismo nutartimi taikomos priverčiamosios medicinos priemonės psichikos sveikatos priežiūros įstaigoje, negali pats atvykti į teritorinę policijos įstaigą ar į Lietuvos Respublikos konsulinę įstaigą ir pateikti dokumentus dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo, teritorinė policijos įstaiga ar Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga šio piliečio tapatybę įsitikina ir dokumentus dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo iš jo priima vidaus reikalų ministro ir užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka.

5. Vaikui iki 16 metų asmens tapatybės kortelė ar pasas išduodami ar keičiami vieno iš tėvų (įtėvių) ar vaiko globėjo (rūpintojo) prašymu. Vaikui, kurio tėvai išsituokę, asmens tapatybės kortelė ar pasas išduodami ar keičiami vieno iš tėvų (įtėvių), su kuriuo nustatyta vaiko gyvenamoji vieta, prašymu arba pastarojo rašytiniu sutikimu – kito iš tėvų (įtėvių) prašymu. Atsižvelgiant į vaiko interesus, asmens tapatybės kortelė ar pasas gali būti išduoti ar pakeisti be šio prašymo, tarpininkaujant valstybinei vaiko teisių apsaugos institucijai. Pateikiant dokumentus dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo vaikui iki vienu metų, jo atvykimas į teritorinę policijos įstaigą ar Lietuvos Respublikos konsulinę įstaigą nebūtinai.

6. Asmens tapatybės kortelė keičiama, kai:

1) pilietis pakeičia šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytus duomenis arba įstatymų ir kitų teisės aktų numatytais atvejais piliečiui suteikiamas naujas asmens kodas;

2) ji tapo netinkama naudoti;

3) joje yra netikslių įrašų;

4) pasibaigė jos galiojimo laikas;

5) to pageidauja pilietis.

7. Pasas keičiamas, kai:

1) pilietis pakeičia šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose, 2 ir 6 dalyse nurodytus duomenis arba įstatymų ir kitų teisės aktų numatytais atvejais piliečiui suteikiamas naujas asmens kodas;

2) jis tapo netinkamas naudoti;

- 3) jame yra netikslių įrašų;
- 4) pasibaigė jo galiojimo laikas;
- 5) išnaudoti vizoms skirti lapai;
- 6) to pageidauja pilietis.

8. Pilietis, pateikdamas dokumentus dėl asmens tapatybės kortelės ar paso keitimo, teritorinei policijos įstaigai ar Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai privalo pateikti keičiamą asmens tapatybės kortelę ar pasą, kurie, sutikrinus duomenis, jam gražinami.

9. Naują asmens tapatybės kortelę ar naują pasą atsiima pilietis arba jo įgaliotas asmuo, kitas teisėtas atstovas arba piliečio rašytiniame prašyme, kurį jis pateikė teritorinei policijos įstaigai ar Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai kartu su dokumentais dėl asmens tapatybės kortelės ar paso išdavimo ar keitimo, nurodytas asmuo. Kai asmens tapatybės kortelę ar pasą atsiima piliečio įgaliotas asmuo, jis turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir įgaliojimą, kai asmens tapatybės kortelę ar pasą atsiima neveiksnaus piliečio globėjas ar kitas teisėtas atstovas, jis turi pateikti šias aplinkybes ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, o kai asmens tapatybės kortelę ar pasą atsiima kitas piliečio rašytiniame prašyme nurodytas asmuo, – asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Užsienio valstybėje gyvenančiam piliečiui jo pageidavimu ir lėšomis Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga naują asmens tapatybės kortelę ar naują pasą gali išsiųsti registruotąja pašto siunta ar kitu saugiu būdu. Šiuo atveju pilietis apie naujos asmens tapatybės kortelės ar naujo paso gavimą privalo pranešti Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai. Asmens tapatybės kortelės ar paso įteikimo piliečiui, išsiuntimo registruotąja pašto siunta ar kitu saugiu būdu ir pranešimo apie asmens tapatybės kortelės ar paso gavimą tvarką nustato vidaus reikalų ministras ir užsienio reikalų ministras.

10. Atsiimant naują asmens tapatybės kortelę ar naują pasą, turi būti pateikta keičiama asmens tapatybės kortelė ar keičiamas pasas. Atsiimant asmens tapatybės kortelę ar pasą, kuriuose pakeisti asmens duomenys, turi būti pateikta turima asmens tapatybės kortelė ir (ar) turimas pasas, kuriuose asmens duomenys nepakeisti. Šie dokumentai pažymimi kaip negaliojantys ir gražinami piliečiui arba jo įgaliotam asmeniui, piliečio rašytiniame prašyme nurodytam asmeniui, o kai pilietis neveiksnaus, – jo globėjui ar kitam teisėtam atstovui. Jeigu atsisakoma paimti gražinamą negaliojančią asmens tapatybės kortelę arba negaliojantį pasą, šie dokumentai sunaikinami vidaus reikalų ministro ir užsienio reikalų ministro nustatyta tvarka. Šio straipsnio 9 dalyje numatytais atvejais, kai nauja asmens tapatybės kortelė ar naujas pasas išsiunčiami registruotąja pašto siunta ar kitu saugiu būdu, keičiama asmens tapatybės kortelė ar keičiamas pasas, piliečiui gavus naują asmens tapatybės kortelę ar naują pasą, Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai ar teritorinei policijos įstaigai nepateikiami. Atsiimant naują

asmens tapatybės kortelę ar naują pasą, gali būti nepateikta keičiama asmens tapatybės kortelė ar keičiamas pasas, kai šie dokumentai negalioja, nes pasibaigęs jų galiojimo laikas.

11. Praradęs asmens tapatybės kortelę ar pasą, pilietis apie tai turi pranešti teritorinei policijos įstaigai arba Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai. Prarasta asmens tapatybės kortelė ar prarastas pasas skelbiami negaliojančiais. Lietuvos Respublikoje gyvenančiam piliečiui, praradusiam asmens tapatybės kortelę ar pasą, gali būti išduodamas laikinasis pažymėjimas. Šio pažymėjimo formą ir išdavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.

12. Kai asmens tapatybės kortelė ar pasas prarandami, tampa netinkami naudoti ar pasibaigia jų galiojimo laikas, užsienio valstybėje esančiam piliečiui Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga gali išduoti dokumentą, leidžiantį grįžti į Lietuvos Respubliką. Šio dokumento formą ir išdavimo tvarką nustato užsienio reikalų ministras.

13. Kai asmens tapatybės kortelė ar pasas prarandami, tampa netinkami naudoti, pasibaigia jų galiojimo laikas ar užsienio valstybėje esantis pilietis neturi galiojančio kelionės dokumento, piliečio, pageidaujančio tęsti kelionę, prašymu Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga gali išduoti laikiną kelionės dokumentą – laikiną pasą, kuris galioja ne ilgiau kaip vienus metus. Pilietis, atsiimdamas naują asmens tapatybės kortelę ar naują pasą, arba išnykus priežastims, dėl kurių jam buvo išduotas laikinas pasas, privalo grąžinti šį dokumentą Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai ar teritorinei policijos įstaigai. Laikino paso formą nustato vidaus reikalų ministras ir užsienio reikalų ministras, o išdavimo tvarką – užsienio reikalų ministras, suderinęs su vidaus reikalų ministru.

14. Asmuo rastą kito piliečio asmens tapatybės kortelę ar pasą turi atiduoti teritorinei policijos įstaigai arba Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai.

7 straipsnis. Asmens tapatybės kortelės ir paso negaliojimas

1. Asmens tapatybės kortelė ir pasas negalioja pasibaigus šių dokumentų galiojimo laikui, paskelbus juos negaliojančiais ar piliečiui mirus.

2. Negaliojančiais paskelbiami asmens tapatybės kortelė ir pasas:

- 1) priklausę Lietuvos Respublikos pilietybės netekusiam asmeniui;
- 2) prarasti;
- 3) asmens tapatybės kortelė – pakeista šio įstatymo 6 straipsnio 6 dalies 1, 2, 3 ir 5 punktuose nustatytais pagrindais, pasas – pakeistas šio įstatymo 6 straipsnio 7 dalies 1, 2, 3, 5 ir 6 punktuose nustatytais pagrindais;
- 4) piliečio neatsimti per vienus metus nuo išdavimo dienos;
- 5) paaiškėjus aplinkybių, dėl kurių jie negalėjo būti išduoti;
- 6) suklastoti;

7) piliečiui išdavus naują asmens tapatybės kortelę ar pasą, kuriuose pakeisti jo asmens duomenys.

3. Lietuvos Respublikos pilietybės netekęs asmuo, taip pat asmuo, kuriam išdavus asmens tapatybės kortelę ar pasą paaiškėjo aplinkybių, dėl kurių šie dokumentai negalėjo būti išduoti, turi grąžinti asmens tapatybės kortelę ar pasą teritorinei policijos įstaigai ar Lietuvos Respublikos konsulinei įstaigai. Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga grąžintus asmens tapatybės kortelę ar pasą perduoda teritorinei policijos įstaigai.

4. Mirusio piliečio asmens tapatybės kortelė ar pasas grąžinami teritorinei policijos įstaigai tiesiogiai, per Lietuvos Respublikos konsulinę įstaigą ar per sveikatos priežiūros įstaigą, nustačiusią asmens mirties faktą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2122](#), 2015-12-03, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19715

5. Asmens tapatybės kortelę ir pasą negaliojančiais paskelbia teritorinė policijos įstaiga arba Lietuvos Respublikos konsuliniame statute numatytu atveju – Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga. Asmens tapatybės kortelės ir paso paskelbimo negaliojančiais, šių negaliojančių dokumentų perdavimo teritorinei policijos įstaigai ir jų sunaikinimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras ir užsienio reikalų ministras.

8 straipsnis. Asmens tapatybės kortelės ir paso paėmimas

1. Paimti iš piliečio asmens tapatybės kortelę ar (ir) pasą draudžiama, išskyrus šiame ar kituose įstatymuose numatytus atvejus.

2. Teisėsaugos institucija, o kai pilietis yra užsienyje, – Lietuvos Respublikos konsulinė įstaiga, nustačiusi, kad pilietis naudojasi šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1, 2, 5, 6 ir 7 punktuose nustatytais pagrindais paskelbta negaliojančia asmens tapatybės kortele ar paskelbtu negaliojančiu pasu arba kito piliečio asmens tapatybės kortele ar pasu, privalo šiuos dokumentus paimti ir perduoti teritorinei policijos įstaigai.

3. Iš suimto piliečio, taip pat iš piliečio, kuris nuteistas laisvės atėmimo bausme arba kuriam paskirtas administracinis areštas, asmens tapatybės kortelę ir (ar) pasą paima policija ar kita teisėsaugos institucija arba teismas. Piliečiui, kuris paleistas iš suėmimo, lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietos, kuris atliko bausmę arba kuriam pasibaigė administracinis areštas, asmens tapatybės kortelė ir (ar) pasas grąžinami.

9 straipsnis. Atsakomybė

Šį įstatymą pažeidę asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 6 straipsnio 13 dalį ir šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2015 m. kovo 2 d.
2. Šio įstatymo 6 straipsnio 13 dalis įsigalioja 2016 m. liepos 1 d.
3. Iki 2003 m. sausio 1 d. išduoti Lietuvos Respublikos piliečio pasai galioja iki juose nurodytos galiojimo datos.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vidaus reikalų ministras ir užsienio reikalų ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

11 straipsnis. Įstatymų pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios:

- 1) Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės įstatymą Nr. IX-577 su visais pakeitimais ir papildymais;
- 2) Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės įstatymo įgyvendinimo įstatymą Nr. IX-578 su visais pakeitimais ir papildymais;
- 3) Lietuvos Respublikos paso įstatymą Nr. IX-590 su visais pakeitimais ir papildymais.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 dėl valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsauginių savybių ir biometrikos standartų (OL 2004 L 385, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 444/2009 (OL 2009 L 142, p. 1).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-2122](#), 2015-12-03, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19715
Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymas